Planlegging av periode: 3 **Veke: 45 - 49**

Namn på perioden: Me er, dei var

Overordna blikk på perioden

- Formål med faget – visar det overordna
- Kva kunnskapar treng ein for å kunne oppnå og utøva kompetansen?
- Korleis skal elevane få visa kompetansen sin til slutt? Ikkje reproduksjon av kunnskap, men utøving av kompetanse.
- Korleis skal me vurdera kompetanse?
- Korleis kan dei ulike faga utfylla kvarandre?
- Elevmedverknad - kva treng me innspel frå elevane på?

Kompetanse er i Ludviksenutvalet forstått som:

«Kompetanse betyr å kunne mestre utfordringer og løse oppgaver i ulike sammenhenger og omfatter både kognitiv, praktiske, sosial og emosjonell læring og utvikling, inkludert holdninger, verdier og etiske vurderinger.

Kompetanse kan utvikles og læres og kommer til uttrykk gjennom hva personer gjør i ulike aktiviteter og situasjoner»

1 Planlegging av undervisning i omvendt rekkefølgje

Høgverdig sluttkompetanse:

Vurderingsform:

Tverrfagleg fokus

Refleksjonar

- Ikkje faga som lausrevne bitar, men heller korleis kan me bruka matematikken for å skjøna samfunnsfag?
- Viktig å ha eit mål der framme.
- Meir elevperspektiv. Trygga dei inn i måten å tenka på.
- Produkt etterpå. Ikkje hugsa, men meir kompetanse kring samanfatning av emnet. Norsk ligg ofte framme. Større oppdrag. Presenterast i byrjinga på perioden.
- Vurdering .
- Frå lærebok til klasserom
- Presentera noko høgverdig. Samansett av ulike kompetansemål.
- Kompetanse vs kunnskap. Kunnskap er også viktig. Det er viktig at dette ikkje feller vekk.
- Anerkjenne det tradisjonelle. Kunne grunnleggande for å jobba med tverrfagleg kompetanse.
- Korleis skal me jobba slik at alle eig stoffet. Formidla likt.
- Korleis planlegga? Begynna med det som skal ligga til slutt. Baklengs planlegging. Høgverdige mål. Beskriva det ideelle. Konkurranseprega, produsera og høgverdig etc.
- Ta utgangspunkt i kompetansemål.

Tverrfagleg opplegg

Back to your roots: Gå tilbake og undersøk kven dine forferdre er. Kvar budde dei, kva gjorde dei? Var det nokre av dei som flytta til USA? Heimearbeid og to halve skuledagar.

Temadag: Storyline med familiar i ulike tidsepokar.

Henta frå formål med faget:

Samfunnsfag: Som menneske inngår vi i ein historisk samanheng, og ei lang rekkje historiske hendingar har påverka utviklinga av samfunnet. I samfunnsfaget skal elevane lære om det kulturelle mangfaldet i verda i fortid og samtid, og lære seg å reflektere omkring det tradisjonelle og det moderne. Såleis skal faget medverke til medviten identitetsdanning og trygg forankring i eige samfunn og eigen kultur for alle elevar.
Norsk: Faget skal legge til rette for at elevene blir i stand til å bruke norsk aktivt, både muntlig og skriftlig, og kunne orientere seg i det mangfoldet av tekster som kjennetegner samfunnet i dag. I tillegg skal faget stimulere til utvikling av gode læringsstrategier og kritisk tenkning. Det skal også motivere til lese- og skrivelyst og gode lese- og skrivevaner. Faget bygger på et tekstbegrep som inkluderer muntlige, skriftlige og sammensatte tekster, der skrift, lyd og bilder spiller sammen.

Krle: Kunnskap om religionar og livssyn er vesenteig for enkeltmennesket, for å kunne tolka tilværet og for å forstå kulturar i vårt eige samfunn og i samfunn verda over. Barn og unge i dag møter et mangfald av kulturpåverknader og verditradisjonar. Kristen tru og tradisjon har gjennom århundre prega europeisk og norsk kultur. Samstundes har humanistiske verditradisjonar gitt kulturarven eit videre tilfang. Religiøst og livssynsmessig mangfald set i stadig større grad preg på samfunnet.
Naturfag: Naturfag skal medverke til at barn og unge utviklar kunnskapar og haldningar som gjev dei eit gjennomtenkt syn på samspelet mellom natur, individ, teknologi, samfunn og forsking. Dette er viktig for at den einskilde skal kunne forstå ulike typar naturvitskapleg og teknologisk informasjon. Det skal gje den einskilde eit grunnlag for å vere med i prosessar i samfunnet.

Engelsk: engelskfaget skal bidra til å gi innsikt i levesett og kulturar der engelsk er hovudspråk eller et offisielt språk. Utviklinga av kommunikative og språklege ferdigheter og kulturell innsikt kan fremme økt samhandling, forståing og respekt mellom mennesker med ulik kulturbakgrunn. Slik blir språk- og kulturkompetanse ein del av allmenndanninga og bidrar til å styrke demokratisk engasjement og medborgarskap.
Matematikk: Matematikk er ein del av den globale kulturarven vår. Mennesket har til alle tider brukt og utvikla matematikk for å systematisere erfaringar, for å beskrive og forstå samanhengar i naturen og i samfunnet og for å utforske universet. Ei anna inspirasjonskjelde til utviklinga av faget har vore glede hos menneske over arbeid med matematikk i seg sjølv. Faget grip inn i mange vitale samfunnsområde, som medisin, økonomi, teknologi, kommunikasjon, energiforvalting og byggjeverksemd. Solid kompetanse i matematikk er dermed ein føresetnad for utvikling av samfunnet. Eit aktivt demokrati treng borgarar som kan setje seg inn i, forstå og kritisk vurdere kvantitativ informasjon, statistiske analysar og økonomiske prognosar. På den måten er matematisk kompetanse nødvendig for å forstå og kunne påverke prosessar i samfunnet.

Avspark:

Avslutning:

Kompetansemål

Fag på tvers:	Kompetansemål
Øvrige fag:	
Utdanningsval	
Musikk	• **Musisere** øve inn og framføre et repertoar av musikk og dans frå ulike sjangrar med vekt på rytmisk musikk • **Komponere** improvisere over eit eksisterande musikalsk materiale som inspirasjon for eigne komposisjonar notere eigenprodusert musikk ved hjelp av grafisk eller tradisjonell notasjon bruke digitalt opptaksutstyr og musikkprogram til å manipulere lyd og sette saman egne komposisjonar
Samfunnsfag	• formulere spørsmål om forhold i samfunnet, planleggje og gjennomføre ei undersøking og drøfte funn og resultat munnleg og skriftleg • presentere viktige utviklingstrekk i norsk historie på 1800-talet og første halvdelen av 1900-talet og beskrive korleis dei peikar fram mot samfunnet i dag • finne døme på hendingar som har vore med på å forme dagens Noreg, og diskutere korleis samfunnet kunne ha vorte dersom desse hendingane hadde utvikla seg annleis • gjere greie for framveksten av velferdsstaten og beskrive trekk ved Noreg i dag. • samanlikne storleik, struktur og vekst i befolkningar og analysere befolkningsutvikling, urbanisering og flytting i nyare tid. • drøfte viktige omveltingar i samfunnet i nyare tid, og reflektere over korleis dagens samfunn opnar for nye omveltingar • skape forteljingar om menneske frå ulike samfunn i fortid og notid og vise korleis livsvilkår og verdiar påverkar tankar og handlingar
Norsk	• samtale om form, innhold og formål i litteratur, teater og film og framføre tolkende opplesing og dramatisering • presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur • presentere resultatet av fordypning i to selvvalgte emner: et forfatterskap, et litterært emne eller et språklig emne, og begrunne valg av tekster og emne

Engelsk	• forstå og bruka eit generelt ordforråd knytta til ulike emner • skrive ulike type tekstar med struktur og samanheng • bruke sentrale mønster for rettskriving, ordbøying, setnings- og tekstbygging i produksjon av tekst • gjera rede for trekk ved historie og geografi i Storbritannia og USA
Krle	• gjøre rede for viktige hendelser i kristendommens historie fra reformasjonen til vår tid i Norge og i verden og for kristendommens stilling i dag • drøfte kristendommens betydning for kultur og samfunnsliv • diskutere aktuelle spørsmål som oppstår i møte mellom religion, kultur og samfunn
Matematikk	• lage funksjonar som beskriv numeriske samanhengar og praktiske situasjonar, med og utan digitale verktøy, beskrive og tolke dei og omsetje mellom ulike representasjonar av funksjonar, som grafar, tabellar, formlar og tekstar • identifisere og utnytte eigenskapane til proporsjonale, omvendt proporsjonale, lineære og kvadratiske funksjonar og gje døme på praktiske situasjonar som kan beskrivast med desse funksjonane
Naturfag	• undersøkje hydrokarbon, alkoholar, karboksylsyrer og karbohydrat, beskrive stoffa og gje døme på framstillingsmåtar og bruksområde • undersøkje og klassifisere reine stoff og blandingar av stoff etter løysingsevna i vatn, brennbarheit og sure og basiske eigenskapar • formulere hypotesar som kan testast, planleggje og gjennomføre undersøkingar av dei og diskutere observasjonar og resultat i ein rapport
2. språk	Spansk: • kunne bruke refleksive pronomen i daglig tale. snakka om daglilivet. • Kunne kommunisere på spansk med forståelig uttale. • Kunne lytte til tekster og forstår kva dei handlar om. • Kunne skrive tekster som forteljer

Tverrfagleg arbeid:

	Kva skal du lære i dei ulike faga denne perioden?	Korleis skal du lære det?	Viktige omgrep	Produkt/ vurdering
Samfunnsfag		- Les hefte frå krig til velferdsstat. Fokuser på viktige omgrep når du les. - Lær deg hovudpunkta i den historiske oppsummeringa som du får utdelt. - Syt for å kunne svare på spørsmåla som de får utdelt. - Løys oppgåve 1 og oppgåve 3, som er knytta til teksheftet. Fyll ut tokolonnenotat. Tren tanken ved hjelp av bilete.	Velferdsstat, velstand og vekst, miljøkamp, kvinnekamp, likestilling, fleirkulturelt samfunn, burettslag, husbank, arbeidsløyse, tungindustri, rasjonering, folketrygda, uføretrygd, sjukepengar,	Skriftleg prøve Mindre munnlege framføringar i par/grupper Munnleg aktivitet i timane

		Kort om Norges historie: http://www.samfunnskunnskap.no/?page_id=815&lang=no http://www.norgeshistorie.no/hus-og-hjem/ http://norgeshistorie.cappelendamm.no/ http://www.melaskole.no/norge-fra-1900-til-i-dag.html Følg med : http://www.klartale.no/ -	feminist, kvotering, sterilisering, innvandrar, flyktning, asylsøkar,	
Norsk	• Samanlikne tekstar, tid i tekst • Tema • Formål/bodskap	Lese samtidsroman, samanlikne med klassisk tekst Lese og arbeide med tekstar Gje leseoppdrag Fish bowl		

<table>
<tr><td></td><td></td><td>Stille lesesirkel</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Matematikk</td><td>Kjenne igjen funksjonar i praktiske situasjonar, når dei er uttrykt i tabellar, bokstavuttrykk, formlar eller grafar.
Vite kva ein lineær funksjon er, og kjenne til den generelle formelen for slike funksjonar.
Vite kva eit stigningstal og eit konstantledd er i samband med funksjonsuttrykk.
Kunne teikne ein graf ut frå eit funksjonsuttrykk.
Vite kva kvadratiske funksjonar er, og kunne løyse oppgåver i samband med slike funksjonar, både ved rekning og grafisk avlesing.
Vite kva ein parabel er, og kunne sjå kva retning parabelen vil vende ut frå funksjonsuttrykket.
Vite kva ekstremalpunkt er, og kunne finne maks- og minimumsverdiar for funksjonar.
Vite kva proporsjonale storleikar er.
Kjenne til omvendt proporsjonale storleikar og funksjonar der slike inngår.
Vite kva ein hyperbel er, og kunne seie noko om korleis grafen vil sjå ut, ut frå funksjonsuttrykket.</td><td>Fagstoff og oppgåver i grunnboka, kap. 3, side 105- 132.
Prøv deg sjølv, side 133 i grunnboka.
Oppsummering av kap.3, side 137 i grunnboka.
Faktor 3, oppgåvebok:
Blå oppgåver:
3.101 - 3.107, side 76-78. (Veke 47)
3.108 - 3.115, side 78-79. (Veke 48)
3.116-3.118, side 79-80 . (Veke 51)
Repetisjon og øving til prøve
Grøne oppgåver:
3.201-3.206, side 82-83. (Veke 47)
3.207-3.215, side 84-86. (Veke 48)
3.216-3.2390, side 87-89. (Veke 51)
Repetisjon og øving til prøve
Raude oppgåver:
3.301-3.308, side 91-92. (Veke 47)
3.309-3.315, side 94-95. Veke 48)
3.316-3.320, side 95-96. (Veke 51)
Repetisjon og øving til prøve

Campus inkrementvideoar til kap. 3.</td><td>Funksjon
Verditabell
X-tal, Y eller f(x)
lineære funksjonar
kvadratiske funksjonar
stigningstal
konstantledd
proporsjonale storleikar
omvendt proporsjonale storleikar
grafisk løysing.</td><td>Kapittelprøve i funksjonar</td></tr>
<tr><td>Engelsk</td><td></td><td>Intro til tema:</td><td></td><td>Munnleg presentasjon</td></tr>
</table>

	- læra om kulturmangfald og kultur i nokre engelskspråklege land -læra om historia til nokre engelskspråklege land - læra om ulike variantar av engelsk	https://www.lokus.no/open/stages/Stages-102/Chapter-5-The-USA-Today/USA-Quiz Searching: Ch.7 p.151, Young talk & task 2 p153, Text B “Ellis Island” pp.154-156, do task 3A & C,4a-F at p.156, text C ”At home in New York” Do task 6(Worksheet), 7 (At home?), task 8 Role play, Text D “Letters from Rifka” Do task)A-C, (Text E “A letter home”) “Life on a plantation” p.162 Stages: Ch.5The USA today, “The Usa in the twentieth century” pp.191-197 Do task 1 a-i,5a & 4(A presentation) at p.198, task 8 (20 questions) at p.199, Text: “Segregation” & “I get arrested” at pp.200-202, Task 1 & 2,4 negative prefixes at pp.202-3 Film “The help”?		

Naturfag	* undersøke hydrokarboner, alkoholer, karboksylsyrer og karbohydrater, beskrive stoffene og gi eksempler på framstillingsmåter og bruksområder
	* formulere testbare hypoteser, planlegge og gjennomføre undersøkelser av dem og diskutere observasjoner og resultater i en rapport
	* vurdere egenskaper til grunnstoffer og forbindelser ved bruk av periodesystemet
		Kjemien til karbonatomet:
		• Lese, oppg, førelesingar og samt.
		
		• <u>Aktivitet:</u>
		  o Bygge modellar av hydrokarbon
		  o Ulike aktivitetar s. 64 – 69
		  o Laga bruspulver
		  o Flammetest på alkoholar
		  o CO_2 i kalkvatn
		  o Olje og vatn – hand i hand
		
		Plast som materiale:
		• Klassifisere plast utifrå merking
		• Undersøke bruksområder til plast
			Organiske sambindingar, fotosyntese, bindingar, oktettregelen, enkelt- dobbelt- trippelbindingar, strukturformel, molekylformel, kulepinnemodell, hydrokarbon, alkan, alken, alkyn, metta og umetta hydrokarbon, forbrenning, fullstendig forbrenning, ufullstendig forbrenning,	Munnleg aktivitet i timane
				
				Rapporthefte
				
				Skriftleg test

		• <u>Aktivitet:</u>
		  ○ Aktivitetar s.111 – 113
		  ○ Enkelt test av plast (brenning av plast, flyting og søkking av plast)
		  ○ Undersøke og finne ulike plasttypar
		  ○ Frå eten til polyeten
		Lenker:
		
		Frå olje til plast:
		https://www.youtube.com/watch?v=IwdUwffecsM
			vassavstøytande, kokepunkt og smeltepunkt, alkoholar, etanol, metanol, karboksylsyre, etansyre, ester, syrer, basar, nøytralisering.	

KRLE	▪ Vita korleis kristendommen har påverka kulturarva i Noreg ▪ Kjenna til personnamn som har røter i kristendommen ▪ Kjenna til kristne tradisjonar knytt til blomar og planter ▪ Kunna forklarakorleis kristendommen har påverka daglegdagse ord og uttrykk ▪ Kunna fortelja om legender og eventyr med trekk frå kristendommen ▪ Vita noko om bibelen sin verknad på litteratur, film og musikk ▪ Kjenna til nokre nye retningar innan kristen musikk •	KRLE-Boka: Kristendom og kulturarv s.212-222.		Gruppearbeid med munnleg framføring

Musikk	**Lytte** Eleven kan kjenne att og namngi og tidfeste sjangrar, kan kjenne att ulike sjangertrekk, artistar og låtar frå populærmusikken si historie frå • negro spirituals • blues • jazz • rock:1950- talet fram mot i dag **Musisere** Øve inn og framføre kjende låtar frå Populærmusikken si historie. **Komponere** Lage ein blues Gjere opptak, redigere og komponere med digitale musikkprogram	**Lytte** Lytte til musikk og artistar frå dei ulike sjangrane og tidsepokane **Musisere** Øve inn og framføre kjende låtar frå Populærmusikken si historie. **Komponere** Lage ein blues Improvisere over blues- skjema Gjere opptak, redigere og komponere med digitale musikkprogram www.soudtrap.com	**Negro spirituals** Cal and respons Gospel Synkopering **Blues** To have the blues Blues- skjema Blåtonar **Jazz** New Orleans Scatsong Improvisasjon **Rock** Beat Back- beat	Lytteprøvar Framføringar av oppdrag Innlevering av blues; tekst, opptak og notasjon Innlevering av eigenkomponert/ redigert låt laga på www.soundtrap.com

			Swing Twist	
2. språk	**Spansk** • Kunne bruke «gerundium» i • kunne bruke refleksive pronomen i daglig tale. snakka om daglilivet. • Kunne kommunisere på spansk med forståelig uttale. • Kunne lytte til tekster og forstår kva dei handlar om. • Kunne skrive tekster som forteljer	Amigos tres Kap. 16. ¿Qué hacéis) Refleksive verb og refleksive pronomen.. Skriv en tekst som forteljar og beskriver. El hombre en el parque»	Me levanto, me visto, desayuno, me peino, me maquillo, voy a la escuela, entreno, me acuesto.	Skriftelig prøve Munnlege og skrifteleg oppgåver. Lesing av tekst og munnlege samtale Innlevering av teksten: El hombre en el parque.

Idear: